

STATUT ASYSTENCJI DUCHOWEJ I DUSZPASTERSKIEJ PRZY FRANCISZKAŃSKIM ZAKONIE ŚWIECKICH

Rzym, 2009

Konferencja Ministrów Generalnych
Pierwszego Zakonu Franciszkańskiego i Trzeciego Zakonu Regularnego

Najdrożsi bracia Ministrowie Prowincjalni i Kustosze,
Pan niech obdarzy was pokojem!

Konferencja Ministrów Generalnych Pierwszego Zakonu i TOR pragnęła by niniejsze pismo, które do was dotrze było wyrazem naszej wdzięczności za nieocenioną posługę duszpasterską i duchową świadczoną przez was w ramach waszych jurysdykcji wobec wspólnot Franciszkańskiego Zakonu Świeckich (FZŚ) i Młodzieży Franciszkańskiej (MF) rozsianych po całym świecie. Asystencja, która jest najważniejszą posługą powierzoną od niema ośmiu wieków nam przez Kościół wobec franciszkanów świeckich jawi się jako znak naszej prawdziwej, niezwyklej rodzinności w ramach wzajemnej jedności życiowej. Ta komunia wśród zakonów franciszkańskich, powinna być coraz silniejsza, pociągająca i prorocka w naszej wspólnej misji w kościele w społeczeństwie.

W roku, w którym świętujemy 800 setną rocznicę zrodzenia się naszego charyzmatu, z sercami przepelnionymi wdzięcznością i wspomnieniami dziś już historycznej kapituły namiotów, którą wspólnie odprawiła cała rodzina franciszkańska w kwietniu w Asyżu, pragniemy zachęcić was, byście nadal towarzyszyli wspólnotom FZŚ i MF z nowym rozmachem i impulsem. Odnosząc się do tego, pragniemy przypomnieć także wezwanie Ojca Świętego Benedykta XVI w Castel Gandolfo, podczas niezapomnianego spotkania kończącego wspomnianą kapitułę, który z miłością ojcowską zachęcił nas do pójścia z odwagą i głoszenia wszystkim Ewangelii Chrystusa, jej piękna i wzorem Franciszka do rozpoczęcie dziś odbudowy domu Ojca, Kościoła.

Świadomi naszego wspólnego powołania i posłania, pragniemy razem uobecnić charyzmat wspólnego Serafickiego Ojca w życiu i posłannictwie Kościoła choć na różne sposoby i formy, lecz w wzajemnej cechujące nas od samego początku łączności życiowej. Od samego początku bowiem istniały silne, bardzo żywe i braterskie związki między Braćmi Mniejszymi i pokutnikami świeckimi, którzy pragnęli żyć na sposób podobny do Franciszka i jego braci. Z ich świadectwa i kaznodziejstwa wędrownego powstawały wokół braci inne formy życia franciszkańskiego zarówno czynne jak i pustelnicze i kontemplacyjne gromadzące zakonników, świeckich i duchownych w nową franciszkańską rodzinę duchową.

Wśród różnych form życia, które obecnie istnieją w rodzinie franciszkańskiej szczególne miejsce zajmuje rodzina franciszkanów świeckich, świeckich i duchownych, którzy uznają Franciszka za swojego założyciela, żyją jego charyzmatem w swoim świeckim wymiarze. Im, jako integralnej części rodziny franciszkańskiej historycznie związanej z nami zakonnikami franciszkańskimi, Kościół dał nam wyższym przełożonym Pierwszego Zakonu i TOR przywilej bycia pierwszymi odpowiedzialnymi za duchową i duszpasterską opiekę nad nimi. Jesteśmy odpowiedzialni za wyższe kierownictwo (*altius moderamen*, o którym mówi kan. 303 KPK), które ma zapewnić wierność FZŚ charyzmatowi franciszkańskiemu, łączność z Kościołem i jedność z Rodziną Franciszkańską, wartości, które są dla franciszkanów świeckich życiowym zobowiązaniem (por. KG FZŚ 85, 1-2).

Stąd wypływa nasze zadanie i odpowiedzialność gdy jako wyżsi przełożeni jesteśmy wezwani by wypełniać to zadanie osobiście lub przez naszych delegatów

asystentów duchowych w celu zapewnienia każdej wspólnoty opieki duszpasterskiej i duchowej.

Także dzisiaj, po 31 latach od zatwierdzenia ostatniej Reguły przez papieża Pawła VI i wraz z Konstytucjami Generalnymi zatwierdzonymi w październiku 2000 r. przez Kongregację IVCSVA, FZŚ i MF potrzebują asystencji duchowej i duszpasterskiej, która pomoże im na ich drodze wiary i uświęcenia w szczególnej ich misji i solidnej formacji chrześcijańskiej i franciszkańskiej.

Z tego powodu jako konkretny znak komunii i współodpowiedzialności na prośbę rad na różnych poziomach. My Wyżsi Przełożeni jesteśmy powołani do mianowania asystentów duchowych, wybierając ich z należytą uwagą by byli odpowiedni do tej posługi. Oprócz tego musimy troszczyć się o ich szczególną formację by byli przygotowani do pełnienia autentycznej asystencji duchowej dobrze opartej na duchowości franciszkańskiej i by mogli rzeczywiście wspomóc świeckich odpowiedzialnych i ich radu na polu formacji początkowej i ciągłej franciszkanów świeckich. Dotyczy to także tych osób, które w przypadku braku braci możemy zgodnie z Konstytucjami Generalnymi FZŚ (89) mianować asystentami duchowymi. Mianowani asystencji nie mogą być pozostawieni sami sobie, lecz powinni być wsparciem i zachęceniem w duchu rodzinnym przez swoje wspólnoty i wyższego przełożonego do pracy z entuzjazmem i miłością względem świeckich. Należy zadbać by nie było wspólnot pozbawionych tego istotnego kierownictwa tak by brak dyspozycyjności zakonników i zakonnic franciszkańskich nie doprowadziło do wygaśnięcia jakiegokolwiek wspólnoty świeckiej.

Inną sprawę, którą uważamy za istotną jest kolegalność posługi asystencji duchowej względem wspólnot FZŚ i MF na poziomach wyższych od wspólnoty miejscowej. Ta cecha daje nam zakonnikom cenna okazję do wzajemnej współpracy na polu asystencji a jednocześnie staje się konkretnym znakiem uczucia braterskiego Pierwszego Zakonu i TOR względem FZŚ i MF.

Narzędziem kluczem, który pozwoli nam lepiej zrozumieć i rozwinąć odpowiednio tą posługę Jest Statut Asystencji Duchowej i Duszpasterskiej przy FZŚ, zatwierdzony przez naszą Konferencję Asystentów Generalnych w marcu 2002 r. Po siedmiu latach od zatwierdzenia, Konferencja Asystentów Generalnych poinformowała nas, że Statut został dobrze przyjęty we wszystkich częściach świata i przyniósł naprawdę wiele owoców w posłudze względem FZŚ i MF.

Obecnie w oparciu o swoje doświadczenie asystenci generalni przedstawili nam pewne zmiany do Statutu, które według nich mogą lepiej określać to co służy posłudze asystencji duchowej. Po wnikliwym przeanalizowaniu, je zatwierdziliśmy dołączamy do tego listu.

Na zakończenie tego listu pragniemy jeszcze raz podziękować wszystkim Asystentom duchowym za ich posługę i zachęcić ich jeszcze raz by ze szczególnym zaangażowaniem i uczuciem troszczyli się, promowali i opiekowali wspólnotami FZŚ i MF na całym świecie. Przypominamy wam słowa przełożonej generalnej FZŚ Encarnacion del Pozo, z którymi zwróciła się do zakonników uczestniczących w Międzynarodowej Kapitułe Namiotów (Asyż, 16 kwietnia 2009 r.): „opieka duszpasterska i asystencja duchowa względem FZŚ, jest czymś więcej niż normą prawną. Powinna wypływać z miłości i wierności własnemu powołaniu i z pragnienia dzielenia się nim przy jednoczesnym poszanowaniu natury wspólnoty świeckiej, dając pierwszeństwo świadectwu życia franciszkańskiego a szczególnie braterskiego towarzyszenia”.

Dziękujemy Panu za każdego brata i siostrę FZŚ i MF, którzy z miłością i odwagą idą śladami naszego serafickiego ojca św. Franciszka w radościach i cierpieniach tego świata, promując duchowość franciszkańską w środowisku rodzinnym, pracy, kultury, polityki, sportu i w innych miejscach życia kościelnego i społecznego.

Pozostajemy zawsze złączeni w drodze i świadectwie razem z FZŚ i MF na drogach Pana i w rzeczywistościach, gdzie żyją mężczyźni i kobiety naszych czasów.

Niech Pan towarzyszy nam ze swoim Duchem byśmy byli wierni naszemu powołaniu i misji.

Rzym, 4 października 2009.

Fr. José Rodríguez Carballo, OFM
Minister Generalny

Fr. Marco Tasca, OFMConv.
Minister Generalny

Fr. Mauro Jöhri, OFMConv.
Minister Generalny

Fr. Michael Higgins, TOR
Minister Generalny

Konferencja Ministrów Generalnych
Pierwszego zakonu Franciszkańskiego i Trzeciego Zakonu Regularnego

Rzym, dnia 28 marca 2002 r.

Drogi Ojciec Walenty!

Wraz z listem z dnia 13 lutego bieżącego roku, wysłanego w imieniu Konferencji Asystentów Generalnych Franciszkańskiego Zakonu Świeckich, przesłałeś nam poprawiony i wnikliwie przestudiowany oraz zrewidowany – w oparciu o Konstytucje Generalne FZŚ zatwierdzone ostatecznie przez CIVCSVA w dniu 8 grudnia 2000 r. – tekst Statutu Asystencji Duchowej i Duszpasterskiej przy Franciszkańskim Zakonie Świeckich.

Pragnę Cię poinformować, że nasza Konferencja Ministrów Generalnych Pierwszego Zakonu i TOR, na osiedzeniu w dniu 25 marca 2002 r., zatwierdziła niniejszy Statut, który na mocy tego zatwierdzenia wchodzi natychmiast w życie, zastępując tym samym poprzedni Statut zatwierdzony w 1992 r.

Ministrowie Generalni zobowiązują Konferencję Asystentów Duchowych (CAS) do zapoznania wszystkich braci Pierwszego Zakonu Franciszkańskiego i TOR z nowym Statutem, promując go przez studium tak, aby stał się narzędziem służącym za podstawę naszej braterskiej posługi względem FZŚ i by mógł kierować wszystkimi relacjami z Tym Zakonem stosownie do naszego powołania i szczególnego charakteru FZŚ.

Korzystając z okazji, w imieniu Ministrów Generalnych, dziękuję Ci i pozostałym asystentom generalnym FZŚ za waszą szlachetną i wytrwałą posługę.

Tobie i pozostałym asystentom życzę Błogosławionych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego.

Z braterski pozdrowieniem

o. Joachim Giermek
Minister Generalny OFMConv
Przewodniczący Konferencji

Do wiadomości: Emanuela De Nunzio
O. Walenty Redondo OFMConv
Przewodniczący CAS
Rzym

TYTUŁ I: Zasady ogólne

Art. 1

Troska duszpasterska i duchowa o FZŚ, na mocy przynależności do tej samej rodziny duchowej, została powierzona przez Kościół Pierwszemu Zakonowi Franciszkańskiemu i Trzeciemu Zakonowi Regularnemu (TOR), z którymi od wieków jest związana Wspólnota świeckich¹.

Franciszkanie - zakonnicy i świeccy - przez różne formy i sposoby, ale we wzajemnej życiowej łączności, pragną urzeczywistnić w Kościele i społeczeństwie charyzmat wspólnego Serafickiego Ojca (*por. Reguła FZŚ 1*).

Dlatego też wyżsi przełożeni jako konkretny znak wspólnoty i współodpowiedzialności mają zapewnić asystencję duchową dla wszystkich wspólnot FZŚ (*por. KG FZŚ 89,1*).

Art. 2

Opieka duszpasterska i duchowa jest wypełniana przez dwojaką posługę:

- braterską posługę wyższego kierownictwa („altius moderamen”) wypełnianą przez wyższych przełożonych (*por. KPK, kan. 303*);
- asystencję duchową wspólnot i ich Rad.
- Wyższe kierownictwo („altius moderamen”) ma na celu zapewnienie wierności charyzmatowi franciszkańskiemu, komunii z Kościołem i jedności z Rodziną Franciszkańską (*por. KG FZŚ 85,2*).

Zadaniem asystencji duchowej jest popieranie komunii z Kościołem i Rodziną Franciszkańską przez świadectwo życia i dzielenia się duchowością franciszkańską, poprzez współpracę w formacji początkowej oraz ciągłej franciszkanów świeckich i poprzez okazywanie braterstwa zakonników względem FZŚ (*por. KG FZŚ 89,3; 90,1*).

Art. 3

Ta dwojaka posługa uzupełnia, a nie zastępuje posługi Rad i Przełożonych świeckich, do których należy kierowanie, koordynowanie i animowanie wspólnot różnych stopni (*por. KG FZŚ 86,2*).

Wykonuje się ją zgodnie z niniejszym Statutem, wspólnym dla czterech Rodzin Zakonnych (OFM, OFMConv., OFMCap., TOR), kolegialnie na wszystkich stopniach wyższych niż stopień miejscowy (*por. KG FZŚ 87,1; 88,5; 90,3*).

Art. 4

Zadaniem niniejszego Statutu jest określenie w sposób konkretny i jednolity posługi duszpasterskiej i duchowej względem FZŚ, mając na uwadze jedność całego Zakonu.

Statut ten został zatwierdzony przez Konferencję Ministrów Generalnych. Do nich należy prawo wprowadzania zmian i autentycznej interpretacji.

Przepisy przeciwne niniejszemu Statutowi są zniesione.

---

¹ Por. KG FZŚ 85.1: "Z historii franciszkanizmu oraz Konstytucji Pierwszego Zakonu Franciszkańskiego i TOR wynika jasno, że Zakony te uznają się za zobowiązane, na mocy wspólnego pochodzenia i charyzmatu oraz woli Kościoła, do asystencji duchowej i pasterskiej przy FZŚ. Por. Konstytucje OFM 60; Konstytucje OFMConv. 161; Konstytucje OFMCap. 95; Konstytucje TOR 157; Reguła Trzeciego Zakonu Papieża Leona XIII 3,3; Reguła zatwierdzona przez Pawła VI 26".

TYTUŁ II: Zadania wyższych przełożonych

a. Zasady ogólne

Art. 5.

Troska duchowa i pasterska o FZŚ jest obowiązkiem przede wszystkim wyższych przełożonych Pierwszego Zakonu i TOR (*por. Reg FZŚ 26; KG FZŚ 85,2*).

Obowiązek ten wypełniają przez:

- erygowanie wspólnot miejscowych;
- wizytację duszpasterską;
- asystencję duchową.

Zadania te mogą wykonywać osobiście lub przez delegata (*por. KG FZŚ 86,1*).

Wyżsi przełożeni franciszkańscy są odpowiedzialni za jakość posługi pasterskiej i asystencji duchowej także w wypadkach, w których dla mianowania asystenta jest konieczna uprzednia zgoda jego przełożonego zakonnego lub ordynariusza miejsca (*por. KG FZŚ 89,5*).

Ponadto wyżsi przełożeni muszą zadbać o formację i zainteresowania zakonników wobec FZŚ oraz zapewnić kompetentne przygotowanie dla asystentów, aby byli oni przygotowani i posiadali odpowiednie kwalifikacje (*por. KG FZŚ 87,3; Reg FZŚ 2*).

Ponadto powinni zatwierdzić, wewnętrzny regulamin Konferencji Asystentów Duchowych na różnych poziomach.

Art. 6

Kanoniczne erygowanie wspólnot miejscowych dokonuje się na prośbę zainteresowanych franciszkanów świeckich po uprzedniej konsultacji i we współpracy z Radą FZŚ wyższego stopnia, z którą będzie związana nowa wspólnota zgodnie ze Statutem Narodowym. Dla kanonicznego erygowania wspólnoty, poza domami lub kościołami zakonników franciszkańskich Pierwszego Zakonu lub TOR, konieczna jest pisemna zgoda ordynariusza miejsca (*por. KG FZŚ 46,1*).

Ewentualne przejście wspólnoty miejscowej pod opiekę duszpasterską innej gałęzi Zakonu Franciszkańskiego dokonuje się w sposób przepisany przez Statuty Narodowe FZŚ (*por. KG FZŚ 47,2*).

Wizytacja pasterska jest uprzywilejowanym momentem komunii z Pierwszym Zakonem i z TOR. Jest ona przeprowadzana także w imieniu Kościoła i służy umocnieniu wierności charyzmatowi franciszkańskiemu oraz sprzyja komunii z Kościołem i Rodziną Franciszkańską (*por. KG FZŚ 95,1 i 3*).

Art. 7

Wyżsi przełożeni Pierwszego Zakonu i TOR uzgadniają najbardziej odpowiedni sposób zapewnienia asystencji duchowej wspólnotom miejscowym, które z wyższych przyczyn zostały ich pozbawione (*por. KG FZŚ 88,4*).

b. Ministrowie generalni

Art. 8

Ministrowie generalni sprawują kolegalnie „wyższe kierownictwo” („altius moderamen”) oraz asystencję duszpasterską wobec całości FZŚ (*KG FZŚ 87,1*).

Do szczególnych kompetencji Konferencji Ministrów Generalnych Pierwszego Zakonu i TOR należy:

- troska o kontakty ze Stolicą Apostolską w sprawach dotyczących dokumentów legislacyjnych lub liturgicznych, których zatwierdzenie należy do jej kompetencji;
- wizytacja Prezydium CIOFS (*por. KG FZŚ 92,2-3*);

- przewodniczenie i zatwierdzenie wyboru Prezydium CIOFS (por. KG FZŚ 76,2);
- ewentualne przyjęcie rezygnacji przełożonego generalnego FZŚ (por. KG FZŚ 83,1).

Art.9

Przełożeni generalni wykonują swoje zadanie wobec FZŚ zgodnie z przepisami prawa powszechnego, własnych konstytucji oraz zachowując prawodawstwo własne FZŚ. Mają oni władzę erygowania, wizytowania i spotkania się ze wspólnotami miejscowymi FZŚ, którym asystują bracia ich Zakonu.

Każdy przełożony generalny w odniesieniu do własnego Zakonu powinien:

- mianować asystenta generalnego dla FZŚ, który pod kierownictwem Ministra Generalnego zajmuje się sprawami związanymi z posługą względem FZŚ (por. KG FZŚ 91, 2-3);
- w miarę potrzeby mianować lub zatwierdzić asystentów narodowych należących do własnego Zakonu.

c. Ministrowie prowincjalni

Art. 10

Ministrowie prowincjalni i inni wyżsi przełożeni wypełniają swoje zadania względem FZŚ na terytorium własnej jurysdykcji.

Tam, gdzie wyżsi przełożeni posiadają jurysdykcję na tym samym terenie, uzgadniają najbardziej odpowiedni sposób kolegiального wypełniania swojego urzędu w odniesieniu do wspólnot regionalnych i narodowych FZŚ (KG FZŚ 88,5).

Podobnie mają kolegialnie ustalić sposób mianowania asystentów narodowych i regionalnych, jak również ustalić, do których przełożonych mają zwracać się z prośbą o asystencję Rady narodowe i regionalne (por. KG FZŚ 91,2).

Art. 11

Ministrowie prowincjalni i inni wyżsi przełożeni, zapewniają asystencję duchową wspólnotom miejscowym w zakresie własnej jurysdykcji (por. KG FZŚ 88,1).

W ramach własnej jurysdykcji należy do nich:

- kanoniczne erygowanie nowych wspólnot miejscowych i zapewnienie im asystencji duchowej;
- mianowanie asystentów duchowych (por. KG FZŚ 89,2; 91,3).
- animowanie duchowe, wizytacja i spotkanie się ze wspólnotami miejscowymi, którymi opiekuje się ich własny Zakon;
- informowanie na bieżąco o asystencji duchowej udzielanej FZŚ i MF;

TYTUŁ III: Zadania asystentów duchowych

a. Zasady ogólne

Art. 12

Asystentem duchowym jest osoba wyznaczona przez kompetentnego wyższego przełożonego do wypełnienia tej posługi względem konkretnej wspólnoty FZŚ i MF (por. KG FZŚ 98,2; 96,6).

Ze względu na świadectwo duchowości franciszkańskiej braterstwo zakonników względem franciszkanów świeckich oraz węzeł komunii między własnym Zakonem i FZŚ, asystentem duchowym powinien być zakonnik należący do Pierwszego Zakonu Franciszkańskiego lub TOR (por. KG FZŚ 89,3).

Asystent duchowy, na mocy samego prawa, jest członkiem posiadającym głos w Radzie i w Kapitułe Wyborczej wspólnoty, wobec której sprawuje asystencję, i z którymi współpracuje we wszelkich rodzajach działalności. Nie posiada tylko prawa głosu w

sprawach dotyczących ekonomii, ani wyborów na różnych stopniach (por. KG FZŚ 90,2; 77,1-2).

Art. 13

Głównym zadaniem asystenta jest popieranie pogłębiania duchowości franciszkańskiej i współpraca w formacji początkowej i ciągłej franciszkanów świeckich (por. KG FZŚ 90,1). W radzie wspólnoty i na kapitułach wyborczych lub zwykłych tak postępuje, by szanować odpowiedzialność i rolę świeckich, dając im pierwszeństwo w tym, co dotyczy kierownictwa, koordynacji i animacji wspólnoty.

Uczestniczy czynnie i głośnie w postanowieniach i decyzjach podejmowanych podczas zebrania Rady czy Kapituły. Przede wszystkim jest odpowiedzialny za animację zgromadzeń liturgicznych i przygotowanie konferencji duchowych podczas spotkań Rady czy Kapituły.

Art. 14

Wizytacja pasterska jest uprzywilejowanym momentem komunii z Pierwszym Zakonem i TOR. Dokonuje się ona także w imieniu Kościoła i służy ożywieniu franciszkańskiego ducha ewangelicznego, umocnieniu wierności charyzmatowi i Regule, ofiarowaniu pomocy w życiu braterskim, ugruntowaniu więzi jedności w Zakonie i popieraniu jego najpełniejszego włączenia się do Rodziny Franciszkańskiej i do Kościoła (por. KPK kan. 305,1; KG FZŚ 92,1; 95,1).

Wizytator ma za zadanie:

- umocnienie Wspólnoty w jej bycie i misji w Kościele i społeczeństwie;
- prześledzenie relacji między wspólnotą świecką a zakonną;
- zwrócenie szczególnej uwagi na program, metody i praktyki formacyjne;
- przeanalizowanie współpracy i poczucia współodpowiedzialności między świeckimi i asystentami duchowymi;
- zaopiniowanie jakości asystencji duchowej udzielanej wspólnotie wizytowanej;
- zachęcenie asystentów duchowych do posługi oraz pobudzenie ich do ciągłej formacji duchowej i pastoralnej (por. KG FZŚ 95).

Na prośbę kompetentnej Rady delegat Konferencji Asystentów może przeprowadzić wizytację pasterską, zachowując ustalenia organizacyjne prawa własnego FZŚ (por. KG FZŚ 92,2). Z ważnych i pilnych przyczyn, albo w przypadku niewypełnienia przepisu dotyczącego złożenia prośby o wizytację przez przełożonych i Radę, wizytacja duszpasterska może być przeprowadzana z inicjatywy Konferencji Asystentów Duchowych po wysłuchaniu Rady FZŚ tego samego stopnia (por. KG FZŚ 92,3).

Sugeruje się przeprowadzać wizytację duszpasterską w połączeniu z wizytacją braterską po uprzednim zharmonizowaniu ich obu w programie. Wizytator lub wizytatorzy w odpowiednim czasie powiadomią zainteresowaną Radę o przedmiocie i programie wizytacji. Sprawdza rejestry i akta łącznie z tymi, które dotyczą poprzedniej wizytacji, wyboru Rady i administracji dóbr. Sporządzą sprawozdanie z odbytej wizytacji, odnotowując ją w aktach w odpowiednim rejestrze Wspólnoty wizytowanej oraz przekażą je do wiadomości Rady stopnia, która zleciła przeprowadzenie wizytacji (por. KG FZŚ 93,2 i 4).

W czasie wizytacji Wspólnoty miejscowej, wizytator czy wizytatorzy, mają się spotkać z całą Wspólnotą oraz w grupach i sekcjach, na które się ona dzieli. Mają poświęcić szczególną uwagę braciom w formacji oraz tym, którzy proszą o osobiste spotkanie. A gdy zajdzie potrzeba, niech po bratersku poprawia zaniedbania, które napotkają (KG FZŚ 93,3).

Art. 15

Asystent jest mianowany przez kompetentnego przełożonego po wysłuchaniu Rady zainteresowanej Wspólnoty (por. KG FZŚ 91,3).

Na terytorium, gdzie więcej niż jeden przełożony ma władzę mianowania asystenta, należy kierować się zasadami kolegialnymi uzgodnionymi wśród przełożonych posiadających jurysdykcję na danym terytorium (por. KG FZŚ 91,2; Por. niniejszy Statut 10).

Nominacja asystenta dokonuje się pisemnie na określoną czasowo kadencję, która łącznie nie może przekroczyć dwunastu lat.

Gdy nie jest możliwe mianowanie dla Wspólnoty asystenta duchowego, który byłby zakonnikiem Pierwszego Zakonu lub TOR, kompetentny wyższy przełożony może powierzyć posługę asystenta duchowego:

- zakonnikom lub zakonnicom należącym do innych instytutów franciszkańskich;
- franciszkanom świeckim, duchownym lub nie, specjalnie przygotowanym do tej posługi;
- innym duchownym diecezjalnym lub zakonnikom niefranciszkańskim (por. KG FZŚ 89,4).

Art. 16

Liczba asystentów należących do rad na różnych poziomach odpowiada licznie zakonów, które rzeczywiście sprawują asystencję względem wspólnot miejscowych w ramach wspólnoty międzynarodowej, narodowej i regionalnej.

Asystenci na poziomie międzynarodowym, narodowym i regionalnym, jeżeli jest ich więcej niż jeden, tworzą konferencję i sprawują posługę kolegialnie zarówno dla FZŚ jak i MF (por. KG FZŚ 90, 3).

Każda Konferencja Asystentów kieruje się własnym regulaminem wewnętrznym zatwierdzonym przez kompetentnych wyższych przełożonych.

Statuty Narodowe i Regionalne FZŚ ustalą liczbę, sposób ich wyboru oraz określą sposób uczestnictwa asystentów w Kapitułach Narodowych czy Regionalnych..

b. Asystenci generalni

Art. 17

Asystenci generalni są mianowani przez stosownego ministra generalnego po zasięgnięciu opinii Prezydium Rady Międzynarodowej FZŚ - CIOFS (por. KC FZŚ 90,3).

Wypełniają swoją posługę na rzecz Prezydium Rady Międzynarodowej, tworząc Konferencję, która troszczy się o asystencję duchową w całym FZŚ (por. KG FZŚ 90,3).

Zadaniem Konferencji Asystentów Generalnych jest:

- współpraca z Radą Międzynarodową i jej Prezydium w duchowej i apostołskiej animacji FZŚ, a w szczególności w formacji odpowiedzialnych świeckich;
- koordynacja na poziomie międzynarodowym asystencji duchowej FZŚ i MF;
- rozbudzanie zainteresowań braci i wyższych przełożonych FZŚ i MF;
- zapewnienie wizytacji pasterskiej Rad Narodowych FZŚ (por. KG FZŚ 92,2) i uczestniczenia w narodowych kapitułach wyborczych (por. KG FZŚ 76,2).

Art. 18

Zadaniem Asystenta Generalnego jest informowanie Ministra Generalnego i swojego Zakonu o życiu i działalności FZŚ i MF.

Ponadto zajmuje się on sprawami dotyczącymi asystencji wykonywanej przez swój Zakon względem FZŚ i MF, spotyka się ze wspólnotami miejscowymi, wobec których pełni posługę asystencji własny Zakon oraz troszczy się o podtrzymanie stałych braterskich relacji z asystentami własnego Zakonu.

c. Asystenci narodowi

Art. 19

Asystenci narodowi FZŚ i MF są mianowani przez kompetentnego wyższego przełożonego po wysłuchaniu Rady Narodowej (por. KG FZŚ 97,2). Na terytorium, na którym więcej niż jeden przełożony wyższy ma władzę mianowania asystenta, należy kierować się zasadami kolegialnymi uzgodnionymi wśród przełożonych posiadających jurysdykcję na terenie danego kraju (por. KG FZŚ 97,2).

Wypełniają oni ponadto swoją posługę wobec Rady Narodowej i troszczą się o asystencję duchową Wspólnoty Narodowej. Jeżeli jest ich kilku, tworzą Konferencję i wypełniają posługę kolegialnie (por. KG FZŚ 90,3).

Do zadań Konferencji Asystentów Narodowych lub Asystenta Narodowego, jeżeli jest sam, należy:

- współpraca z Radą Narodową w animacji duchowej i apostołskiej franciszkanów świeckich w życiu kościelnym i społecznym narodu, a szczególnie w formacji świeckich posługujących we wspólnotach;
- zapewnienie wizytacji duszpasterskiej Rad Regionalnych FZŚ (por. KG FZŚ 93,1-2) i uczestnictwo w regionalnych kapitułach wyborczych (por. KG FZŚ 76,2);
- koordynacja na poziomie narodowym posługi Asystentów duchowych, ich formacji i umacnianie braterskich więzi między nimi;
- rozbudzanie zainteresowania braci FZŚ i MF.

Art. 20

Zadaniem asystenta narodowego jest informowanie wyższych przełożonych swojego Zakonu o życiu i działalności FZŚ i MF w kraju.

Ponadto zajmuje się on sprawami dotyczącymi asystencji wykonywanej przez swój Zakon względem FZŚ i MF, spotyka się ze wspólnotami miejscowymi, wobec których pełni posługę asystencji własny Zakon oraz troszczy się o podtrzymanie stałych braterskich relacji z asystentami regionalnymi i miejscowymi własnego Zakonu.

d. Asystenci regionalni

Art. 21

Asystenci regionalni FZŚ i MF są mianowani przez kompetentnego wyższego przełożonego po wysłuchaniu Rady Regionalnej (por. KG FZŚ 91,2). Na terytorium, na którym więcej niż jeden przełożony ma władzę mianowania asystentów, należy kierować się zasadami kolegialności uzgodnionymi wśród przełożonych posiadających jurysdykcję w danym regionie (por. KG FZŚ 91,2).

Wypełniają oni swoją posługę wobec Rady Regionalnej i troszczą się o asystencję duchową Wspólnoty regionalnej. Jeżeli jest ich kilku, tworzą Konferencję i wypełniają posługę kolegialnie (por. KG FZŚ 90,3).

Do zadań Konferencji Asystentów regionalnych lub Asystenta regionalnego, jeżeli jest sam, należy:

- współpraca z Radą regionalną w animacji duchowej i apostołskiej franciszkanów świeckich w życiu kościelnym i społecznym regionu, a szczególnie w formacji świeckich posługujących we wspólnotach;
- zapewnienie wizytacji duszpasterskiej Rad miejscowych FZŚ (por. KG FZŚ 93,1-2);
- uczestnictwo w miejscowych kapitułach wyborczych (por. KG FZŚ 76,2);
- koordynacja na poziomie regionalnym posługi Asystentów duchowych, ich formacji i umacniania braterskiej więzi między nimi;
- rozbudzanie zainteresowań braci FZŚ i MF.

Art. 22

Zadaniem asystenta regionalnego jest informowanie wyższych przełożonych i swojego Zakonu o życiu i działalności FZŚ i MF w regionie.

Ponadto zajmuje się on sprawami dotyczącymi asystencji wykonywanej przez swój Zakon względem FZŚ i MF, spotyka się ze wspólnotami miejscowymi, wobec których w regionie pełni posługę asystencji jego Zakon oraz troszczy się o podtrzymanie stałych, braterskich relacji z asystentami miejscowymi własnego Zakonu.

e. Asystenci miejscowi

Art. 23

1. Asystent miejscowy jest mianowany przez wyższego przełożonego, zgodnie z własnym prawem po wysłuchaniu Rady zainteresowanej Wspólnoty (por. KG FZŚ 91, 3).

2. Asystent miejscowy popiera wzajemne więzi jedności we wspólnocie i między nią a Pierwszym Zakonem i Trzecim Zakonem Regularnym. W porozumieniu z gwardianem lub przełożonym miejscowym niech się stara o prawdziwą, wzajemną jedność życiową pomiędzy Wspólnotą zakonną i świecką. Niech popiera również czynną obecność Wspólnoty w Kościele i społeczeństwie.

Art. 24

Asystent miejscowy, razem z Radą Wspólnoty, jest odpowiedzialny za formację kandydatów (KG FZŚ 37,2) i przed profesją wyrazi opinię o poszczególnych kandydatach (KG FZŚ 41,1).

Razem z przełożonym podejmuje dialog z braćmi, którzy znaleźli się w trudnościach i którzy zamierzają opuścić Wspólnotę, lub których postępowanie jest wyraźnie sprzeczne z Regułą (KG FZŚ 56,1-2; 58,1-2).

Tłumaczenie: o. Chryzostom Fryc OFM i o. Alojzy Pańczak OFM